

I

(Legislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY č. 445/2014/EÚ

zo 16. apríla 2014,

ktorým sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033
a ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1622/2006/ES

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 167 ods. 5 prvú zarážku,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanoviská Výboru regiónov ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Zmluva o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) má za cieľ čoraz užšie spojenectvo medzi národmi Európy a zveruje Únii okrem iného úlohu prispievať k rozkvetu kultúr členských štátov pri rešpektovaní ich národnej a regionálnej rozmanitosti a súčasnom zdôrazňovaní spoločného kultúrneho dedičstva. Únia v tejto súvislosti podľa potreby podporuje a dopĺňa činnosť členských štátov zameranú na lepšie spoznanie a šírenie kultúry a histórie európskych národov.
- (2) V oznámení Komisie z 10. mája 2007 o európskej stratégii pre kultúru v globalizovanom svete, ktoré podporila Rada vo svojom uznesení zo 16. novembra 2007 ⁽³⁾ a Európsky parlament vo svojom uznesení z 10. apríla 2008 ⁽⁴⁾, sa stanovujú ciele budúcich činností Únie v oblasti kultúry. Tieto činnosti by mali podporovať kultúrnu rozmanitosť a medzikultúrny dialóg, kultúru ako katalyzátor tvorivosti v súlade s rámcom pre rast a zamestnanosť a kultúru ako dôležitý prvok v medzinárodných vzťahoch Únie.
- (3) Dohovor Unesco o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, ktorý nadobudol platnosť 18. marca 2007 a ktorého je Únia zmluvnou stranou, si kladie za cieľ chrániť a podporovať kultúrnu rozmanitosť, podnecovať medzikultúrnosť a zvyšovať povedomie o hodnote kultúrnej rozmanitosti na miestnej, národnej i medzinárodnej úrovni.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 113, 18.4.2012, s. 17 a Ú. v. EÚ C 17, 19.1.2013, s. 97.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 12. decembra 2013 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a pozícia Rady v prvom čítaní z 24. marca 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 15. apríla 2014 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 287, 29.11.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 247 E, 15.10.2009, s. 32.

- (4) Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES ⁽¹⁾ sa ustanovila činnosť na podporu projektu Európske hlavné mesto kultúry na roky 2007 až 2019.
- (5) Z hodnotení Európskych hlavných miest kultúry, ako aj z verejných konzultácií o budúcnosti tejto akcie po roku 2019 vyplynulo, že sa postupne stala jednou z najambicióznejších kultúrnych iniciatív v Európe, ako aj jednou z tých, ktoré európski občania najviac oceňujú. Mala by sa preto vytvoriť nová akcia na obdobie rokov 2020 – 2033.
- (6) K pôvodným cieľom Európskych hlavných miest kultúry, ktorými bolo vyzdvihnúť bohatstvo a rozmanitosť európskych kultúr a črty týchto kultúr, ako aj podporiť lepšie vzájomné porozumenie medzi európskymi občanmi, pridali postupne mestá, ktoré sú držiteľmi titulu Európske hlavné mesto kultúry (ďalej len „titul“), prostredníctvom pákového efektu titulu nový rozmer, a to podnietenie ich všeobecnejšieho rozvoja v súlade s ich príslušnými stratégiami a prioritami.
- (7) Ciele akcie ustanovenej týmto rozhodnutím by mali byť v úplnom súlade s cieľmi programu Kreatívna Európa ustanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1295/2013 ⁽²⁾ zameraného na ochranu, rozvoj a podporu európskej kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, podporu európskeho kultúrneho dedičstva a posilnenie konkurencieschopnosti európskych kultúrnych a kreatívnych sektorov, najmä audiovizuálneho sektora, s cieľom podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast. Dosahovanie týchto cieľov by malo tiež pomáhať prehĺbovať pocit príslušnosti k spoločnému kultúrnemu priestoru a stimulovať medzikultúrny dialóg a vzájomné porozumenie.
- (8) V záujme dosiahnutia týchto cieľov je dôležité, aby sa mestá, ktoré sú držiteľmi titulu, snažili rozvíjať prepojenie na jednej strane medzi svojimi kultúrnymi a kreatívnymi sektormi a na strane druhej medzi sektormi, ako je vzdelávanie, výskum, životné prostredie, mestský rozvoj alebo kultúrny cestovný ruch. Skúsenosti z minulosti predovšetkým ukázali, že Európske hlavné mestá kultúry majú potenciál podnecovať miestny rozvoj a kultúrny cestovný ruch, ako sa zdôrazňuje v oznámení Komisie z 30. júna 2010 s názvom Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch, ktoré Rada uvítala vo svojich záveroch z 12. októbra 2010 a Európsky parlament podporil vo svojom uznesení z 27. septembra 2011 ⁽³⁾.
- (9) Tiež je dôležité, aby sa mestá, ktoré sú držiteľmi titulu, snažili podporovať sociálne začlenenie a rovnosť príležitostí a aby urobili maximum pre to, aby boli do prípravy a realizácie kultúrneho programu čo najviac zapojené všetky zložky občianskej spoločnosti s osobitným dôrazom na mladých ľudí a marginalizované a znevýhodnené skupiny.
- (10) Z hodnotení a verejných konzultácií tiež presvedčivo vyplýva, že Európske hlavné mestá kultúry majú veľa výhod, pokiaľ sa starostlivo naplánujú. Ostávajú naďalej predovšetkým kultúrnou iniciatívou, môžu však priniesť aj významné sociálne a ekonomické výhody, najmä ak sa začlenia do dlhodobej rozvojovej stratégie pre dané mesto orientovanej na kultúru.
- (11) Akcia Európske hlavné mestá kultúry je aj veľkou výzvou. Usporiadať celoročný program kultúrnych aktivít je náročné, pričom niektorým mestám, ktoré boli držiteľmi titulu, sa podarilo využiť potenciál titulu viac ako iným. Preto by sa mala táto akcia posilniť tak, aby sa darilo potenciál titulu čo najlepšie využiť všetkým mestám.
- (12) Titul by mal byť naďalej obmedzený na mestá bez ohľadu na ich veľkosť, ale v záujme oslovenia širšej verejnosti a rozšírenia vplyvu by dané mestá mali mať naďalej, rovnako ako predtým, možnosť zapojiť aj okolitú oblasť.
- (13) Udelenie titulu by sa malo naďalej zakladať na osobitne vytvorenom kultúrnom programe, ktorý by mal mať výrazný európsky rozmer. Tento kultúrny program by mal byť súčasťou dlhodobej stratégie s udržateľným vplyvom na miestny hospodársky, kultúrny a sociálny rozvoj.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES z 24. októbra 2006 o činnosti Spoločenstva na podporu projektu Európske hlavné mesto kultúry na roky 2007 až 2019 (Ú. v. EÚ L 304, 3.11.2006, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1295/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (2014 až 2020) a zrušujú rozhodnutia č. 1718/2006/ES, č. 1855/2006/ES a č. 1041/2009/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 221).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 56 E, 26.2.2013, s. 41.

- (14) Dvojfázové výberové konanie založené na chronologickom zozname členských štátov, ktoré uskutočňuje skupina nezávislých odborníkov, sa ukázalo byť spravodlivé a transparentné. Toto výberové konanie umožnilo mestám zlepšiť kvalitu ich žiadostí v období medzi predbežným a konečným výberom na základe odborných rád tejto skupiny odborníkov a zabezpečilo rovnomerné rozmiestnenie titulu v rámci všetkých členských štátov. Odborníci by sa mali nahrádzať postupne, aby sa zachovala kontinuita akcie Európske hlavné mestá kultúry a aby sa predišlo strate skúseností a know-how, ku ktorej by došlo pri súčasnom nahradení všetkých odborníkov.
- (15) Tým, že sa členským štátom umožní vymenovať najviac dvoch odborníkov za členov skupiny odborníkov vykonávajúcej postupy výberu a monitorovania, by malo byť naďalej zaručené využitie odborných poznatkov členských štátov.
- (16) Kritériá výberu by mali byť jednoznačnejšie, aby kandidátske mestá lepšie usmernili, pokiaľ ide o ciele a požiadavky, ktoré majú spĺňať, aby získali titul. Tieto kritériá by zároveň mali byť ľahšie merateľné, aby pomohli skupine odborníkov pri výbere a monitorovaní miest. V tejto súvislosti by sa mal klásť osobitný dôraz na plány kandidátskych miest zamerané na činnosti spojené s odkazom akcie do budúcnosti, ktoré sú súčasťou dlhodobej stratégie politiky v oblasti kultúry, ktorá môže viesť k udržateľnému kultúrnemu, hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.
- (17) Kandidátske mestá by mali v náležitých prípadoch preskúmať, či môžu požiadať o využitie finančnej podpory z programov a fondov Únie.
- (18) Prípravná fáza medzi vymenovaním mesta a rokom titulu je nesmierne dôležitá pre úspech akcie Európske hlavné mestá kultúry. Zainteresované strany sa v širokej miere zhodujú, že sprievodné opatrenia zavedené rozhodnutím č. 1622/2006/ES sú pre dané mestá veľmi užitočné. Tieto opatrenia by sa mali ďalej rozvíjať, najmä prostredníctvom častejších monitorovacích stretnutí a návštev skupiny odborníkov v mestách a ešte intenzívnejšou výmenou skúseností medzi mestami, ktoré boli, sú a budú držiteľmi tohto titulu, ako aj kandidátskymi mestami. Vymenované mestá by mohli nadväzovať ďalšie vzťahy aj s inými mestami, ktoré sú držiteľmi titulu.
- (19) Cena Meliny Mercouriovej, vytvorená na základe rozhodnutia č. 1622/2006/ES, získala výraznú symbolickú hodnotu, ktorá značne presahuje skutočnú výšku ceny, ktorú Komisia udeľuje. Mali by sa však sprísniť a vyjasniť podmienky vyplácania tejto peňažnej ceny, aby sa zabezpečilo splnenie záväzkov vymenovanými mestami.
- (20) Je dôležité, aby dotknuté mestá vo všetkých svojich komunikačných materiáloch jasne uvádzali, že akcia ustanovená týmto rozhodnutím je akciou Únie.
- (21) Hodnotenia minulých Európskych hlavných miest kultúry vypracované Komisiou na základe údajov zozbieraných na miestnej úrovni, nemohli poskytnúť základné údaje o vplyve titulu. Preto by hlavnými účastníkmi hodnotiaceho procesu mali byť samotné mestá.
- (22) Skúsenosti z minulosti ukázali, že účasť kandidátskych krajín môže pomôcť pri ich zblížovaní s Úniou prostredníctvom zdôrazňovania spoločných aspektov európskych kultúr. Na akcii ustanovenej týmto rozhodnutím by sa preto po roku 2019 mali mať možnosť zúčastniť kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny.
- (23) V záujme rovnocennosti s mestami v členských štátoch by sa však mestá z kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín mali môcť v období, na ktoré sa vzťahuje toto rozhodnutie, a to v rokoch 2020 až 2033, zapojiť iba do jednej súťaže o titul. Okrem toho by sa z rovnakých dôvodov rovnocennosti s členskými štátmi malo každej kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine umožniť hostiť titul iba raz počas daného obdobia.
- (24) Rozhodnutie č. 1622/2006/ES by sa malo zrušiť. Jeho ustanovenia by sa však mali naďalej uplatňovať na všetky mestá, ktoré už boli vymenované alebo ktoré sú v procese vymenovania do roku 2019.
- (25) Keďže ciele tohto rozhodnutia, a to chrániť a podporovať rozmanitosť kultúr v Európe, zdôrazňovať ich spoločné črty a posilňovať príspevok kultúry k dlhodobému rozvoju miest, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov najmä vzhľadom na potrebu spoločných, jasných a transparentných kritérií a postupov na výber a monitorovanie, ako aj na potrebu intenzívnej koordinácie medzi členskými štátmi, ale z dôvodu rozsahu a očakávaných účinkov akcie ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto rozhodnutie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Ustanovenie akcie

Týmto sa ustanovuje akcia Únie s názvom Európske hlavné mestá kultúry na roky 2020 až 2033 (ďalej len „akcia“).

Článok 2

Ciele

1. Akcia má tieto všeobecné ciele:
 - a) chrániť a podporovať rozmanitosť kultúr v Európe a zdôrazňovať ich spoločné črty, ako aj zvyšovať medzi občanmi pocit príslušnosti k spoločnému kultúrnemu priestoru;
 - b) posilňovať príspevok kultúry k dlhodobému rozvoju miest v súlade s ich príslušnými stratégiami a prioritami.
2. Akcia má tieto osobitné ciele:
 - a) rozšíriť rozsah, rozmanitosť a európsky rozmer kultúrnej ponuky v mestách, a to aj prostredníctvom nadnárodnej spolupráce;
 - b) rozšíriť prístup ku kultúre a účasť na nej;
 - c) posilniť kapacitu kultúrneho sektora a jeho prepojenia s ostatnými sektormi;
 - d) zvýšiť medzinárodnú popularitu miest prostredníctvom kultúry.

Článok 3

Prístup k akcii

1. Do súťaže o titul sa zapájajú mestá, ktoré môžu zapojiť aj svoje okolité oblasti.
2. Počet miest, ktoré sú držiteľmi titulu, nesmie v danom roku (ďalej len „rok titulu“) prevýšiť tri.

Titul sa každý rok udeľuje najviac jednému mestu v každom z dvoch členských štátov uvedených v harmonograme, ktorý sa nachádza v prílohe (ďalej len „harmonogram“), a v príslušných rokoch len jednému mestu z kandidátskej krajiny alebo potenciálnej kandidátskej krajiny alebo jednému mestu z krajiny, ktorá pristupuje k Únii za okolností uvedených v odseku 5.

3. Mestá v členských štátoch majú nárok držať titul jeden rok podľa poradia členských štátov uvedeného v harmonograme.
4. Mestá v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách, ktoré sa zúčastňujú na programe Kreatívna Európa alebo na následných programoch Únie podporujúcich kultúru ku dňu uverejnenia výzvy na predkladanie žiadostí uvedenej v článku 10 ods. 2, sa môžu uchádzať o titul na jeden rok v rámci otvorenej súťaže organizovanej každý tretí rok v súlade s harmonogramom.

Mestá v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách sa v období od roku 2020 do roku 2033 môžu zapojiť len do jednej súťaže.

Každý kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine sa povoľuje hostiť titul iba raz počas obdobia rokov 2020 až 2033.

5. Krajina, ktorá pristúpi k Únii po 4. máji 2014, ale pred 1. januárom 2027, má nárok hostiť titul sedem rokov po jej pristúpení podľa pravidiel a postupov uplatniteľných na členské štáty. Harmonogram sa zodpovedajúcim spôsobom aktualizuje. Krajina, ktorá k Únii pristúpi 1. januára 2027 alebo po 1. januári 2027, nemá nárok zúčastniť sa na akcii ako členský štát.

V rokoch, v ktorých sú podľa harmonogramu držiteľmi titulu už tri mestá, majú však mestá v krajinách uvedených v prvom pododseku nárok na držbu titulu až v ďalšom dostupnom roku v harmonograme, a to v poradí pristúpenia týchto krajín.

Ak sa mesto z krajiny uvedenej v prvom pododseku predtým zapojilo do súťaže pre kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny, nesmie sa zapojiť do žiadnej následnej súťaže pre členské štáty. V prípade, že v období rokov 2020 až 2033 mesto z takejto krajiny už bolo vymenované za držiteľa titulu v súlade s odsekom 4, táto krajina nemá po svojom prístupí nárok organizovať súťaž ako členský štát počas uvedeného obdobia.

Ak k Únii k rovnakému dňu pristúpi viac ako jedna krajina a ak medzi týmito krajinami neexistuje dohoda o poradí účasti na akcii, Rada zorganizuje žrebovanie.

Článok 4

Žiadosť

1. Komisia na základe kritérií stanovených v článku 5 vypracuje spoločný formulár žiadosti, ktorý použijú všetky kandidátske mestá.

Ak kandidátske mesto zapojí svoju okolitú oblasť, žiadosť sa podáva v mene uvedeného mesta.

2. Každá žiadosť musí vychádzať z kultúrneho programu so silným európskym rozmerom.

Kultúrny program pokrýva rok titulu a tvorí sa osobitne pre titul v súlade s kritériami stanovenými v článku 5.

Článok 5

Kritériá

Kritériá na posudzovanie žiadostí (ďalej len „kritériá“) sa delia do kategórií „príspevok k dlhodobej stratégii“, „európsky rozmer“, „kultúrny a umelecký obsah“, „schopnosť dosiahnuť ciele“, „dosah“ a „riadenie“ takto:

1. pokiaľ ide o kategóriu „príspevok k dlhodobej stratégii“, do úvahy sa vezmú tieto faktory:

- a) skutočnosť, že v čase podania žiadosti je zavedená kultúrna stratégia kandidátskeho mesta, ktorá pokrýva akciu a zahŕňa plány na zachovanie kultúrnych aktivít po roku titulu;
- b) plány na posilnenie kapacity kultúrnych a kreatívnych sektorov vrátane rozvoja dlhodobých prepojení medzi kultúrnymi, hospodárskymi a sociálnymi sektormi v kandidátskom meste;
- c) predpokladaný dlhodobý kultúrny, sociálny a hospodársky vplyv, ktorý by mal titul na kandidátske mesto, vrátane mestského rozvoja;
- d) plány monitorovania a hodnotenia vplyvu titulu na kandidátske mesto a plány šírenia výsledkov hodnotenia;

2. pokiaľ ide o kategóriu „európsky rozmer“, posúdia sa tieto faktory:

- a) rozsah a kvalita činností podporujúcich kultúrnu rozmanitosť Európy, medzikultúrny dialóg a väčšie vzájomné porozumenie medzi európskymi občanmi;
- b) rozsah a kvalita činností zdôrazňujúcich spoločné aspekty európskych kultúr, dedičstva a histórie, ako aj európsku integráciu a aktuálne európske témy;
- c) rozsah a kvalita činností, na ktorých sa zúčastňujú európski umelci, spolupráca s prevádzkovateľmi alebo mestami v rôznych krajinách, podľa okolností vrátane miest, ktoré sú držiteľmi titulu, a nadnárodné partnerstvá;
- d) stratégia na vzbudenie záujmu širokej európskej a medzinárodnej verejnosti;

3. pokiaľ ide o kategóriu „kultúrny a umelecký obsah“, posúdia sa tieto faktory:

- a) jasná a ucelená umelecká vízia a stratégia kultúrneho programu;
- b) zapojenie miestnych umelcov a kultúrnych organizácií do tvorby a realizácie kultúrneho programu;
- c) rozsah a rozmanitosť navrhovaných činností a ich celková umelecká kvalita;
- d) schopnosť skombinovať miestne kultúrne dedičstvo a tradičné formy umenia s novými, inovačnými a experimentálnymi kultúrnymi prejavmi;

4. pokiaľ ide o kategóriu „schopnosť dosiahnuť ciele“, kandidátske mestá preukazujú, že:
 - a) žiadosť sa opiera o širokú a výraznú politickú podporu a udržateľné záväzky zo strany miestnych, regionálnych a národných orgánov;
 - b) kandidátske mesto má alebo bude mať primeranú a životaschopnú infraštruktúru na držbu titulu;
5. pokiaľ ide o kategóriu „dosah“, posúdia sa tieto faktory:
 - a) zapojenie miestneho obyvateľstva a občianskej spoločnosti do prípravy žiadosti a uskutočnenie akcie;
 - b) vytvorenie nových a udržateľných príležitostí pre účasť širokého spektra občanov na kultúrnych činnostiach, najmä mladých ľudí, dobrovoľníkov a marginalizovaných a znevýhodnených osôb vrátane menších, pričom osobitná pozornosť sa venuje osobám so zdravotným postihnutím a starším osobám, pokiaľ ide o dostupnosť týchto činností;
 - c) celková stratégia rozvoja publika, a najmä prepojenie so vzdelávaním a účasťou škôl;
6. pokiaľ ide o kategóriu „riadenie“, posúdia sa tieto faktory:
 - a) uskutočniteľnosť stratégie získavania finančných prostriedkov a navrhovaného rozpočtu, čo podľa okolností zahŕňa aj plány žiadať o finančnú podporu z programov a fondov Únie, a pokryje prípravnú fázu, rok titulu, hodnotenie a zabezpečenie činností spojených s odkazom akcie do budúcnosti, a plán pre nepredvídané udalosti;
 - b) predpokladaná štruktúra riadenia a realizácie na uskutočnenie akcie, ktorá zahŕňa okrem iného nadviazanie vhodnej spolupráce medzi miestnymi orgánmi a realizačnou štruktúrou vrátane umeleckého tímu;
 - c) postupy menovania generálnych a umeleckých riaditeľov a ich polí pôsobnosti;
 - d) či marketingová a komunikačná stratégia je komplexná a zdôrazňuje skutočnosť, že akcia je akciou Únie;
 - e) či realizačná štruktúra má zamestnancov s primeranými zručnosťami a skúsenosťami v oblasti plánovania, riadenia a realizácie kultúrneho programu počas roka titulu.

Článok 6

Skupina odborníkov

1. Zriadi sa skupina nezávislých odborníkov (ďalej len „skupina odborníkov“) na vykonávanie postupov výberu a monitorovania.
2. Skupina odborníkov pozostáva z 10 odborníkov vymenovaných inštitúciami a orgánmi Únie (ďalej len „európski odborníci“) v súlade s odsekom 3.
3. Po zorganizovaní otvorenej výzvy na vyjadrenie záujmu Komisia navrhne užší výber potenciálnych európskych odborníkov.

Európsky parlament, Rada a Komisia vyberú z tohto užšieho výberu po troch odborníkov, ktorých vymenujú v súlade so svojimi príslušnými postupmi.

Výbor regiónov vyberie z užšieho výberu jedného odborníka a vymenuje ho v súlade so svojimi postupmi.

Každá z týchto inštitúcií a orgánov Únie sa výberom európskych odborníkov usiluje zabezpečiť v celkovom zložení skupiny odborníkov komplementárnosť spôsobilostí, vyvážené geografické zastúpenie a rodovú rovnováhu.

4. K európskym odborníkom má na účely výberu a monitorovania mesta z členského štátu navyše príslušný členský štát nárok vymenovať najviac dvoch odborníkov do skupiny odborníkov v súlade s vlastnými postupmi a po porade s Komisiou.
5. Všetci odborníci musia:
 - a) byť občanmi Únie;
 - b) byť nezávislí;

- c) mať bohaté skúsenosti a odborné poznatky:
 - i) v kultúrnom sektore;
 - ii) v oblasti kultúrneho rozvoja miest alebo
 - iii) s organizáciou udalosti Európske hlavné mesto kultúry alebo medzinárodnej kultúrnej udalosti s podobným rozsahom;
 - d) byť schopní venovať primeraný počet pracovných dní ročne práci v skupine odborníkov.
6. Skupina odborníkov si určí svojho predsedu.
 7. Európski odborníci sa vymenúvajú na obdobie troch rokov.

Bez ohľadu na prvý pododsek, pokiaľ ide o prvé zriadenie skupiny odborníkov, Európsky parlament vymenúva svojich odborníkov na tri roky, Komisia na dva roky a Rada a Výbor regiónov na jeden rok.

8. Všetci odborníci oznámia akýkoľvek skutočný alebo potenciálny konflikt záujmov v súvislosti s konkrétnym kandidátskym mestom. V prípade takéhoto oznámenia alebo v prípade, že takýto konflikt záujmov vyjde najavo, dotknutý odborník odstúpi a príslušná inštitúcia alebo orgán Únie alebo členský štát nahradí tohto odborníka na zvyšok funkčného obdobia v súlade s príslušným postupom.

Článok 7

Podávanie žiadostí v členských štátoch

1. Každý členský štát je zodpovedný za organizáciu súťaže medzi svojimi mestami v súlade s harmonogramom.
2. Dotknuté členské štáty uverejnia výzvu na predkladanie žiadostí najmenej šesť rokov pred rokom titulu.

Odchyľne od prvého pododseku členské štáty, ktoré majú nárok vymenovať mesto, ktoré bude držiteľom titulu v roku 2020, uverejnia túto výzvu čo najskôr po 4. máji 2014.

Každá výzva na predkladanie žiadostí obsahuje formulár žiadosti uvedený v článku 4 ods. 1.

Konečný termín na predkladanie žiadostí kandidátskych miest sa pri každej výzve na predkladanie žiadostí naplánuje najskôr 10 mesiacov po uverejnení výzvy.

3. Dotknuté členské štáty informujú o žiadostiach Komisiu.

Článok 8

Predbežný výber v členských štátoch

1. Najneskôr päť rokov pred rokom titulu každý dotknutý členský štát zvolá skupinu odborníkov na stretnutie s kandidátskymi mestami organizované na účely predbežného výberu.

Odchyľne od prvého pododseku môžu členské štáty, ktoré majú nárok vymenovať mestá, ktoré budú držiteľmi titulu na rok 2020, predĺžiť túto lehotu najviac o jeden rok.

2. Skupina odborníkov sa po zhodnutí žiadostí v súlade s kritériami dohodne na užšom výbere kandidátskych miest a vydá správu o predbežnom výbere zameranú na všetky žiadosti, v ktorej okrem iného uvedie odporúčania pre kandidátske mestá v užšom výbere.
3. Skupina odborníkov predloží svoju správu o predbežnom výbere dotknutým členským štátom a Komisii.
4. Každý dotknutý členský štát formálne schváli užší výber na základe správy skupiny odborníkov.

Článok 9

Výber v členských štátoch

1. Kandidátske mestá v užšom výbere doplnia a zrevidujú svoje žiadosti tak, aby splňali kritériá a aby sa v nich zohľadnili odporúčania uvedené v správe o predbežnom výbere, a predložia ich dotknutému členskému štátu, ktorý ich potom zašle Komisii.

2. Najneskôr do deviatich mesiacov po stretnutí zameranom na predbežný výber zvolá každý dotknutý členský štát skupinu odborníkov na stretnutie s kandidátskymi mestami v užšom výbere zorganizované na účely výberu.

V prípade potreby môže dotknutý členský štát po porade s Komisiou predĺžiť túto deväťmesačnú lehotu o primerané obdobie.

3. Skupina odborníkov posúdi doplnené a revidované žiadosti.

4. Skupina odborníkov vydá v súvislosti so žiadosťami kandidátskych miest v užšom výbere správu o výbere spolu s odporúčaním na vymenovanie najviac jedného mesta v dotknutom členskom štáte.

Správa o výbere obsahuje aj odporúčania pre dotknuté mesto, pokiaľ ide o pokrok, ktorý má dosiahnuť do roka titulu.

Skupina odborníkov predloží správu o výbere dotknutému členskému štátu a Komisii.

5. Bez ohľadu na odsek 4, ak žiadne z kandidátskych miest nespĺňa všetky kritériá, skupina odborníkov môže odporučiť, aby sa v danom roku titul neudelil.

Článok 10

Predbežný výber a výber v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách

1. Komisia zodpovedá za organizáciu súťaže medzi mestami v kandidátskych krajinách a potenciálnych kandidátskych krajinách.

2. Komisia uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* výzvu na predkladanie žiadostí najmenej šesť rokov pred rokom titulu.

Každá výzva na predkladanie žiadostí obsahuje formulár žiadosti uvedený v článku 4 ods. 1.

Konečný termín na predkladanie žiadostí sa pri každej výzve na predkladanie žiadostí naplánuje najskôr 10 mesiacov po uverejnení výzvy.

3. Skupina odborníkov vykoná predbežný výber miest najmenej päť rokov pred rokom titulu na základe ich príslušných žiadostí. Neorganizuje sa žiadne stretnutie s kandidátskymi mestami.

Skupina odborníkov sa po posúdení žiadostí v súlade s kritériami dohodne na užšom výbere kandidátskych miest a vydá správu o predbežnom výbere zameranú na všetky žiadosti, v ktorej okrem iného uvedie odporúčania pre kandidátske mestá v užšom výbere.

Skupina odborníkov predloží správu o predbežnom výbere Komisii.

4. Kandidátske mestá v užšom výbere doplnia a zrevidujú svoje žiadosti tak, aby spĺňali kritériá a aby sa v nich zohľadnili odporúčania správy o predbežnom výbere, a predložia ich Komisii.

Komisia najneskôr do deviatich mesiacov po stretnutí zameranom na predbežný výber zvolá skupinu odborníkov na stretnutie s kandidátskymi mestami v užšom výbere zorganizované na účely výberu.

V prípade potreby môže Komisia predĺžiť túto deväťmesačnú lehotu o primerané obdobie.

5. Skupina odborníkov posúdi doplnené a revidované žiadosti.

6. Skupina odborníkov vydá správu o výbere týkajúcu sa žiadostí kandidátskych miest v užšom výbere spolu s odporúčaním na vymenovanie najviac jedného mesta v jednej kandidátskej krajine alebo potenciálnej kandidátskej krajine.

Správa o výbere obsahuje aj odporúčania pre dotknuté mesto, pokiaľ ide o pokrok, ktorý má dosiahnuť do roka titulu.

Skupina odborníkov predloží správu o výbere Komisii.

7. Bez ohľadu na odsek 6, ak žiadne z kandidátskych miest nespĺňa všetky kritériá, skupina odborníkov môže odporučiť, aby sa v danom roku titul neudelil.

Článok 11

Vymenovanie

1. Každý dotknutý členský štát vymenuje jedno mesto, ktoré bude držiteľom titulu, a to na základe odporúčaní uvedených v správe skupiny odborníkov o výbere, a toto vymenovanie oznámi Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Výboru regiónov najneskôr štyri roky pred rokom titulu.

Odchyľne od prvého pododseku môžu členské štáty, ktoré majú nárok vymenovať mestá, ktoré budú držiteľom titulu na rok 2020, predĺžiť túto lehotu najviac o jeden rok.

2. V prípade kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátskych krajín Komisia vymenuje jedno mesto, ktoré bude držiteľom titulu v príslušných rokoch, a to na základe odporúčaní uvedených v správe skupiny odborníkov o výbere, a toto vymenovanie oznámi Európskemu parlamentu, Rade a Výboru regiónov najneskôr štyri roky pred rokom titulu.

3. K vymenovaniam uvedeným v odsekoch 1 a 2 sa pripojí odôvodnenie vypracované na základe správ skupiny odborníkov.

4. Ak mesto zahŕňa aj okolitú oblasť, vymenovanie sa vzťahuje na mesto.

5. Do dvoch mesiacov od oznámenia vymenovaní uverejní Komisia zoznam miest vymenovaných za Európske hlavné mestá kultúry v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*.

Článok 12

Spolupráca vymenovaných miest

Mestá vymenované na ten istý rok sa snažia rozvíjať prepojenia medzi svojimi kultúrnymi programami, pričom takáto spolupráca sa môže posudzovať v rámci postupu monitorovania stanoveného v článku 13.

Článok 13

Monitorovanie

1. Skupina odborníkov monitoruje prípravu vymenovaných miest na rok titulu a poskytuje im podporu a usmernenie v období od ich vymenovania až po začiatok roka titulu.

2. Na tento účel Komisia zvolá tri monitorovacie stretnutia, na ktorých sa zúčastní skupina odborníkov a vymenované mestá, takto:

- a) tri roky pred rokom titulu;
- b) 18 mesiacov pred rokom titulu;
- c) dva mesiace pred rokom titulu.

Dotknutý členský štát alebo kandidátska krajina či potenciálna kandidátska krajina môžu vymenovať pozorovateľa, ktorý sa zúčastní na týchto stretnutiach.

Šesť týždňov pred každým monitorovacím stretnutím predložia vymenované mestá Komisii správy o dosiahnutom pokroku.

Skupina odborníkov zhodnotí počas monitorovacích stretnutí prípravy a poradí vymenovaným mestám s cieľom pomôcť im zostaviť vysokokvalitný kultúrny program a účinnú stratégiu. Skupina odborníkov venuje osobitnú pozornosť odporúčaniam uvedeným v správe o výbere a vo všetkých predchádzajúcich správach o monitorovaní uvedených v odseku 3.

3. Po každom monitorovacom stretnutí vydá skupina odborníkov správu o monitorovaní o stave príprav a o krokoch, ktoré treba uskutočniť.

Skupina odborníkov zašle svoje správy o monitorovaní Komisii, ako aj vymenovaným mestám a dotknutému členskému štátu alebo dotknutej kandidátskej krajine, alebo potenciálnej kandidátskej krajine.

4. Okrem monitorovacích stretnutí môže Komisia kedykoľvek v prípade potreby zorganizovať aj návštevy skupiny odborníkov vo vymenovaných mestách.

Článok 14

Cena

1. Za predpokladu, že sa v rámci príslušného viacročného finančného rámca sprístupnia finančné prostriedky, Komisia môže vymenovanému mestu udeliť peňažnú cenu Meliny Mercouriovej (ďalej len „cena“).

Právne a finančné aspekty ceny sa riešia v rámci príslušných programov Únie na podporu kultúry.

2. Peňažná cena sa vypláca do konca marca roka titulu pod podmienkou, že dotknuté vymenované mesto si naďalej plní záväzky, na ktoré sa zaviazalo vo fáze podávania žiadosti, splňa kritériá a zohľadňuje odporúčania uvedené v správach o výbere a o monitorovaní.

Záväzky z fázy podávania žiadosti sa považujú za splnené vymenovaným mestom, ak v programe a stratégii nedošlo medzi fázou podávania žiadosti a rokom titulu k žiadnej podstatnej zmene, a to najmä ak:

- a) sa rozpočet zachoval na takej úrovni, že je možné realizovať vysokokvalitný kultúrny program v súlade so žiadosťou a kritériami;
- b) primerane sa rešpektovala nezávislosť umeleckého tímu;
- c) v konečnej verzii kultúrneho programu sa zachoval dostatočne výrazný európsky rozmer;
- d) v marketingovej a komunikačnej stratégii a komunikačných materiáloch, ktoré vymenované mesto použilo, sa jasne odráža skutočnosť, že akcia je akciou Únie;
- e) uskutočňujú sa plány monitorovania a hodnotenia vplyvu titulu na vymenované mesto.

Článok 15

Praktické opatrenia

Komisia najmä:

- a) zabezpečuje celkovú súdržnosť akcie;
- b) zabezpečuje koordináciu medzi členskými štátmi a skupinou odborníkov;
- c) v úzkej spolupráci so skupinou odborníkov stanovuje usmernenia na pomoc pri postupoch výberu a monitorovania s ohľadom na ciele uvedené v článku 2 a kritériá;
- d) poskytuje technickú podporu skupine odborníkov;
- e) uverejňuje na svojej webovej stránke všetky správy skupiny odborníkov;
- f) zverejňuje všetky relevantné informácie a prispieva k zviditeľňovaniu akcie na európskej a medzinárodnej úrovni;
- g) podporuje výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi mestami, ktoré boli, sú a budú držiteľmi titulu, ako aj kandidátskymi mestami, a presadzuje rozsiahlejšie šírenie hodnotiacich správ miest a získaných skúseností.

Článok 16

Hodnotenie

1. Každé dotknuté mesto zodpovedá za hodnotenie výsledkov svojho roka Európskeho hlavného mesta kultúry.

Na základe cieľov uvedených v článku 2 a kritérií Komisia stanoví pre dotknuté mestá spoločné usmernenia a ukazovatele, aby zaistila ucelený prístup k hodnotiacemu postupu.

Dotknuté mestá vypracujú svoje hodnotiace správy a zašlú ich Komisii do 31. decembra roka nasledujúceho po roku titulu.

Komisia uverejní tieto hodnotiace správy na svojej webovej stránke.

2. Komisia okrem hodnotení miest zabezpečuje aj pravidelné externé a nezávislé hodnotenia výsledkov akcie.

Externé a nezávislé hodnotenia sa zameriavajú na zasadenie všetkých minulých Európskych hlavných miest kultúry do európskeho kontextu, umožnenie ich porovnania a vyvodenie užitočných ponaučení pre budúce Európske hlavné mestá kultúry, ako aj pre všetky európske mestá. Tieto hodnotenia zahŕňajú aj hodnotenie akcie ako celku vrátane účinnosti postupov použitých pri jej organizovaní, jej vplyvu a spôsobov jej skvalitnenia.

Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Výboru regiónov na základe uvedených hodnotení tieto správy sprevádzané prípadne aj príslušnými návrhmi:

- a) počiatočnú priebežnú správu do 31. decembra 2024;
- b) druhú priebežnú správu do 31. decembra 2029;
- c) následnú správu do 31. decembra 2034.

Článok 17

Zrušenie a prechodné ustanovenie

Rozhodnutie č. 1622/2006/ES sa zrušuje. Naďalej sa však uplatňuje na mestá, ktoré boli vymenované alebo sú v procese vymenovania za Európske hlavné mestá kultúry na roky 2013 až 2019.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Štrasburgu 16. apríla 2014

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predseda
D. KOURKOULAS

PRÍLOHA

HARMONOGRAM

2020	Chorvátsko	Írsko	
2021	Rumunsko	Grécko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2022	Litva	Luxembursko	
2023	Maďarsko	Spojené kráľovstvo	
2024	Estónsko	Rakúsko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2025	Slovinsko	Nemecko	
2026	Slovensko	Fínsko	
2027	Lotyšsko	Portugalsko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2028	Česká republika	Francúzsko	
2029	Poľsko	Švédsko	
2030	Cyprus	Belgicko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina
2031	Malta	Španielsko	
2032	Bulharsko	Dánsko	
2033	Holandsko	Taliansko	kandidátska krajina alebo potenciálna kandidátska krajina